



## LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

### SPRENDIMAS

#### DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTE TYRIMO

2020 m. gruodžio 1 d. Nr. (18)SN-51)SP-92  
Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) atliekamas tyrimas dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu darbo santykių srityje Lietuvių kalbos institute (toliau vadinamas ir Institutu). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2020 m. spalio 21 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A-804-525/2020 atmetė Tarnybos apeliacinį skundą ir paliko galioti Vilniaus apygardos teismo 2018 m. spalio 18 d. sprendimą bei Lietuvos administracinių ginčų komisijos 2018 m. balandžio 9 d. sprendimą Nr. 3R-152(AG-1 17/04-2018), kuriuo panaikinta Tarnybos 2018 m. kovo 9 d. rašto Nr. (18)SN-51)S-183 dalis, kuria atsisakyta tirti pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl darbo užmokesčio už 2017 m. birželio 22 d. neišmokėjimo galimai diskriminuojant Pareiškėją dėl negalios.

2018 m. vasario 23 d. Tarnyboje buvo gautas Pareiškėjo skundas, kuriame nurodoma, jog Pareiškėjas nuo 2015 m. sausio mėnesio dirbo Lietuvių kalbos institute direktoriaus pavaduotojo pareigose. 2015 metų pabaigoje, 2016 metų pradžioje jam buvo diagnozuota išsėtinė sklerozė, iš esmės dėl kurios 2016 m. spalio 3 d. Pareiškėjui buvo nustatytas sumažintas – 35 procentų – darbingumo lygis.

Pareiškėjas teigė: „nustačius man sumažintą darbingumo lygį mano darbdavys sistemškai siekė sudaryti man bauginančią aplinką, kad su juo nutraukčiau darbo teisinius santykius. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba yra savo sprendimu konstatavusi, kad mano darbdavys, Lietuvių kalbos institutas prie manęs priekabiavo“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

Pareiškėjas nurodė: „2017 m. birželio 22 dieną man sugrįžus po ilgalaikio nedarbingumo dėl minėtos ligos, darbdaviui pateikiau raštu sutikimą nutraukti mano darbo teisinius santykius šalių sutarimu. Man pateikus minėtą sutikimą, kurį surašiau ir pasirašiau raštu, darbdavys siekdamas sukurti mano atžvilgiu bauginančią aplinką man pateikė net du reikalavimus pateikti pasiaiškinimus dėl tariamų mano darbo drausmės pažeidimų, kuriuos atlikau savo nedarbingumo metu, bet savo darbo vietoje. “

„Dėl šio darbdavio priekabiavimo man sutriko sveikata ir aš greitosios medicininės pagalbos buvau pristatytas į gydymo įstaigą. Dėl minėto sveikatos sutrikdymo buvau nedarbingas iki 2018 metų vasario 22 dienos imtinai.“

Pareiškėjas teigė: „tęsiant ilgalaikį mano sutrikdytos sveikatos gydymą (2017 metų rugpjūčio mėnesį neeilinė tvarka man buvo nustatytas tik 20 procentų darbingumo lygis) ženkliai blogėjo mano materialinė padėtis“.

Pareiškėjo manymu, žinodamas apie šią aplinkybę, darbdavys siekė sukurti jam nepalankią darbinę aplinką, pasireiškusią tuo, kad darbdavys iki skundo pateikimo Tarnybai dienos (2018 m. vasario 23 d.) nebuvo priskaičiavęs ir išmokėjęs Pareiškėjui priklausančio darbo užmokesčio už 2017 metų birželio 22 dieną. Kartu darbdavys nebuvo išmokėjęs ir Darbo kodekse nustatytų delspinigių už vėlavimą Pareiškėjui išmokėti darbo užmokestį.

Pareiškėjo nuomone, jam priklausančio darbo užmokesčio neišmokėjimas yra dar vienas jo lygių galimybių principo pažeidimas.

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė Agneta Skardžiuvienė (toliau – Lygių galimybių kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 2 dalimi, 2020 m. lapkričio 3 d. raštu Nr. (18)SN-51)S-585 kreipėsi į Instituto administraciją, prašydama pateikti informaciją, dėl kokių priežasčių Pareiškėjui nebuvo laiku išmokėtas jam priklausančias darbo užmokestis už 2017 m. birželio 22 darbo dieną; ar Pareiškėjo negalia turėjo įtakos tam, kad Lietuvių kalbos institutas Pareiškėjui laiku neišmokėjo darbo užmokesčio už 2017 m. birželio 22 darbo dieną; ar tokiais veiksmais (neveikimu) buvo siekiama priekabauti prie Pareiškėjo dėl jo negalios; ar Pareiškėjui buvo sudarytos vienodos darbo sąlygos, lyginant su kitais Lietuvių kalbos instituto darbuotojais, išmokant jam priklausančią darbo užmokestį.

Paprašyta pateikti kitą su tyrimo esme susijusią reikšmingą informaciją bei įrodymus.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

2020 m. lapkričio 9 d. Tarnyboje gautame Instituto rašte (toliau – Raštas) nurodoma, jog Instituto darbuotojui (Pareiškėjui) nedarbingumo pažymėjimas, serija EE Nr. 9089248, buvo išduotas laikotarpiui nuo 2017 m. birželio 22 d. iki 2017 m. birželio 30 d., todėl nebuvo išmokėtas jam priklausančias darbo užmokestis už 2017 m. birželio 22 d. „Atsižvelgus į 2018 m. vasario 6 d. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (toliau – Sodra) raštą Nr. (9.2E) 3-3238 „Dėl [Pareiškėjo] laikino

nedarbingumo laikotarpio“, kuriuo buvo anuliuotas Instituto darbuotojo (Pareiškėjo) nedarbingumo pažymėjimas serija EE Nr. 9089248 už laikotarpį nuo 2017 m. birželio 22 d. iki 2017 m. birželio 30 d. ir nustatytas naujas nedarbingumo laikotarpis nuo 2017 m. birželio 23 d. iki 2017 m. birželio 30 d. (pažymėjimas

EF Nr. 1121079)“, Instituto direktoriaus 2018 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. KT-14 „Dėl neišmokėto darbo užmokesčio ir delspinigių išmokėjimo [Pareiškėjui] nuspręsta Pareiškėjui išmokėti darbo užmokestį už 2017 m. birželio 22 d., taip pat išmokant ir priskaičiuotus delspinigius“. Rašte nurodoma, kad priežastys, dėl kurių Pareiškėjui darbo užmokestis buvo išmokėtas vėliau, niekaip nesusijusios su Pareiškėjo negalia arba priekabiavimu dėl negalios. Teigiama, kad Pareiškėjui buvo sudarytos vienodos darbo sąlygos, lyginant su kitais Instituto darbuotojais, išmokant jam priklausantį darbo užmokestį.

Prie Rašto pridedama Sodros informacija apie Pareiškėjo nedarbingumo laikotarpį, Instituto informacija dėl darbo užmokesčio Pareiškėjui mokėjimo aplinkybių, Instituto informacija dėl darbo užmokesčio bei delspinigių išmokėjimo, Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus teritorinio skyriaus darbo ginčų komisijos (toliau – Darbo ginčų komisija) sprendimas.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar Institutas, būdamas Pareiškėjo darbdavys, nepažeidė Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 2 bei 6 punktų nuostatų, pagal kurias, įgyvendindamas lygias galimybes, darbdavys, neatsižvelgdamas į lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, privalo sudaryti vienodas darbo, valstybės tarnybos sąlygas, galimybes kelti kvalifikaciją, siekti profesinio mokymo, persikvalifikuoti, įgyti praktinio darbo patirties, taip pat teikti vienodas lengvatas; užtikrinti, kad darbuotojas ar valstybės tarnautojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti; taip pat imtis tinkamų priemonių.

Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (toliau – Konvencija), kurios dalyvė yra Lietuva, 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog valstybės, šios Konvencijos šalys, užtikrina, kad prieš įstatymą visi asmenys būtų lygūs ir lygūs pagal įstatymą, taip pat turi teisę į lygiavertę įstatymo apsaugą ir teisę vienodai naudotis įstatymo teikiamomis galimybėmis be jokio diskriminavimo. Valstybės, šios Konvencijos šalys, draudžia bet kokį diskriminavimą dėl neįgalumo ir garantuoja neįgaliesiems

vienodą ir veiksmingą teisinę apsaugą nuo diskriminavimo dėl bet kokios priežasties (Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis).

Pagal Konvencijoje įtvirtintą negalios sąvoką, prie neįgaliųjų priskiriami asmenys, turintys ilgalaikių fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų, kurie sąveikaudami su įvairiomis kliūtimis gali trukdyti šiems asmenims visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenėje lygiai su kitais asmenimis.

Remiantis Konvencijos 27 straipsnio nuostatomis, valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta neįgaliųjų teisę į darbą lygiai su kitais asmenimis; ši teisė apima teisę į galimybę užsidirbti pragyvenimui iš laisvai pasirinkto darbo ar iš laisvai priimto darbo pasiūlymo darbo rinkoje ir darbo aplinkoje, kuri yra atvira, tinkama visiems ir prieinama neįgaliesiems. Valstybės, šios Konvencijos šalys, užtikrina ir skatina įgyvendinti teisę į darbą, įskaitant teisę į darbą tų asmenų, kurie tampa neįgalūs dirbdami, imdamosi atitinkamų priemonių, įskaitant ir teisės aktų priėmimą, kuriomis *inter alia* būtų:

- uždrausta diskriminacija dėl neįgalumo visais klausimais, susijusiais su visomis užimtumo formomis, įskaitant įdarbinimo sąlygas, priėmimą į darbą ir darbą, darbo išsaugojimą, kilimą tarnyboje ir saugias ir sveikas darbo sąlygas (a punktas);

- lygiai su kitais asmenimis ginamos neįgaliųjų teisės į teisingas ir palankias darbo sąlygas, įskaitant lygias galimybes ir vienodą atlyginimą už tokios pat vertės darbą, saugias ir sveikas darbo sąlygas, įskaitant apsaugą nuo priekabiavimo ir skundų patenkinimą (b punktas);

- užtikrinta, kad neįgaliesiems darbo vietoje būtų tinkamai pritaikytos sąlygos (i punktas).

Europos Sąjungos Tarybos 2000 m. lapkričio 27 d. direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, 5 straipsnyje nustatyta, jog, siekiant garantuoti, kad neįgaliųjų atžvilgiu būtų laikomasi vienodo požiūrio principo, jiems įrengiamos tinkamos sąlygos. Tai reiškia, kad, prireikus, konkrečiu atveju darbdaviai imasi tinkamų priemonių, kad neįgaliajam būtų sudarytos sąlygos gauti darbą, dirbti, kilti tarnyboje arba mokytis, nebent dėl tokių priemonių būtų neproporcingai apsunkinamos darbdavio pareigos. Pareigos nėra neproporcingai apsunkinamos, jei jam pakankamai atlyginama konkrečios valstybės narės neįgalumo politikos srityje numatytomis priemonėmis. Direktyvos preambulės 20 punkte nustatyta, kad turėtų būti imtasi reikiamų priemonių, t. y. veiksmingų ir praktinių priemonių, skirtų darbo vietai neįgaliesiems paruošti, pavyzdžiui, pritaikyti patalpas ir įrengimus, nustatyti darbo laiko modelius, paskirstyti užduotis, organizuoti mokymą arba aprūpinti integracijos ištekliais. Norint nustatyti, ar dėl minėtų priemonių bus netinkamai pasiskirstyta pareigomis, reikėtų ypač atsižvelgti į finansinius ir kitus susijusius kaštus, į

organizacijos arba įmonės dydį ir finansinius išteklius bei į galimybę gauti valstybės finansavimą ar kitos rūšies pagalbą (Preambulės 21 p.).

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis asmenų lygybės principas. Konstitucijos 29 straipsnyje skelbiama, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs; žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas, kurio turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą, įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas reiškia žmogaus prigimtine teisę būti traktuojamam vienodai su kitais, įtvirtina formalią visų asmenų lygybę, taip pat kad asmenys negali būti diskriminuojami arba kad jiems negali būti teikiama privilegijų (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas). Konstitucinis Teismas 2004 taip pat konstatavo, kad konstitucinis asmenų lygybės principas nepaneigia pačios galimybės skirtingai traktuoti žmones atsižvelgiant į jų statusą ar padėtį (Konstitucinio Teismo 2003 m. gruodžio 30 d. nutarimas).

Jungtinių Tautų bei Europos Sąjungos, taip pat nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija reiškia teisių sumažinimą, suvaržymą ar atėmimą tam tikrai kategorijai žmonių dėl kokių nors asmens požymių. Diskriminacija suvokiama kaip asmenų lygybės principo pažeidimas, kai asmeniui ar asmenų grupei yra sukuriamos mažiau palankios sąlygos, taikomi skirtumai, išimtytys, apribojimai ar teikiamas pranašumas, lyginant su kitais asmenimis, esančiais toje pačioje ar tokioje pačioje situacijoje.

Remiantis Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalimi, tiesioginė diskriminacija – tai elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 5 dalies nuostatas, netiesioginė diskriminacija apibūdinama kaip veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

Priekabiavimas – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka (Lygių galimybių įstatymo 2 str. 7 d.).

Pagal Lygių galimybių įstatyme įtvirtintą diskriminacijos sąvoką, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, siekiama nustatyti, ar tam tikras elgesys, teisės norma, praktika galėtų tam tikrą asmenį dėl tam tikro asmens tapatybės požymio, t. y. aptariamam atveju – dėl negalios, priversti atsidurti mažiau palankioje padėtyje nei kitas asmuo, neturintis šio požymio.

Lygių galimybių įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinta įrodinėjimo pareigos paskirstymo tvarka, nagrinėjant lygių galimybių principo pažeidimo atvejus, t. y. teismuose ar kitose kompetentingose institucijose nagrinėjant fizinių, juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių skundus, pareiškimus, prašymus, pranešimus ar ieškinius dėl diskriminacijos lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, pareiškėjui nurodžius aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos buvimo, preziumuojama, kad tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo ar nurodymo diskriminuoti faktas buvo. Skundžiamas asmuo turi įrodyti, kad lygių galimybių principas nebuvo pažeistas.

Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos 3 straipsnyje įtvirtinti neįgaliųjų socialinės integracijos principai, iš kurių paminėtinas lygių teisių principas – neįgalieji turi tokias pačias teises kaip ir kiti visuomenės nariai (3 str. 1 d. 1 p.); lygių galimybių – neįgaliesiems, kaip ir kitiems visuomenės nariams, sudaromos tokios pat ugdymosi, darbo, laisvalaikio leidimo, dalyvavimo visuomenės, politiniame ir bendruomenės gyvenime galimybės. Tik tais atvejais, kai tokios pat sąlygos ir priemonės yra neveiksmingos, numatomos specialiosios priemonės, gerinančios neįgaliųjų padėtį (3 str. 1 d. 2 p.); diskriminavimo prevencijos – neįgalieji apsaugomi nuo bet kokios diskriminacijos ar išnaudojimo (3 str. 1 d. 3 p.).

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas<sup>1</sup> yra konstatavęs, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnį draudžiamo diskriminavimo (kartu ir žmogaus orumo žeminimo) forma yra priekabiavimas, kuris suprantamas kaip užgaulus, nepriimtinas ar nepageidaujamas elgesys, kai dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, taip pat dėl kitų požymių, kaip antai neįgalumo, amžiaus, lytinės orientacijos, siekiama pažeminti ar yra žeminamas

---

<sup>1</sup> Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2017 m. gruodžio 19 d. išvada Nr. KT20-II/2017

asmens orumas ir kuriama jam priešiška, jį bauginanti, žeminanti ar žeidžianti aplinka. Pažymėtina, kad priekabiavimu neišvengiamai yra kėsiniama ir į fizinį ar psichinį asmens neliečiamumą, *inter alia* sutrikdoma žmogaus fizinė, psichinė ir dvasinė būseną, suvaržoma jo fizinio aktyvumo, intelektinės ir kūrybinės laisvės, taigi ir laisvos asmenybės, raiška, gali būti pasunkinami santykiai su kitais asmenimis. Priekabiavimas gali sukelti ilgalaikes ar net nuolatinės pasekmes, neigiamai veikiančias asmens privatų ir socialinį gyvenimą.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 30 straipsnyje įtvirtinta nuostata, jog darbdavys privalo sukurti tokią darbo aplinką, kurioje darbuotojas ar jų grupė nepatirtų priešišku, neetišku, žeminančiu, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, kuriais kėsiniama į atskiro darbuotojo ar jų grupės garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį asmens neliečiamumą ar kuriais siekiama darbuotoją ar jų grupę įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beginklę ir bejėgę padėtį. Darbdavys imasi visų būtinų priemonių psichologinio smurto darbo aplinkoje prevencijai užtikrinti ir pagalbai asmenims, patyrusiems psichologinį smurtą darbo aplinkoje, suteikti.

Pagal Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo (2018 m. sausio 1 d. redakcija) 5 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatas, ligos išmokos skiriamos turintiems teisę jas gauti apdraustiesiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingiems dėl ligos arba traumos ir dėl to praradusiems darbo pajamų.

Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas savo skunde Tarnybai nurodė, jog Institutas, buvęs Pareiškėjo darbdavys, žinodamas apie aplinkybę, jog dėl ženkliai sumažėjusio Pareiškėjo darbingumo nukentėjo jo finansinė padėtis, siekė sukurti jam nepalankią darbinę aplinką, pasireiškusią tuo, kad darbdavys iki skundo pateikimo Tarnybai dienos (2018 m. vasario 23 d.) nebuvo priskaičiavęs ir išmokėjęs Pareiškėjui priklausančio darbo užmokesčio už vieną dieną (2017 metų birželio 22 d.) bei delspinigių už vėlavimą Pareiškėjui išmokėti darbo užmokestį.

Atkreiptinas dėmesys, jog iš Instituto pateikto Rašto bei jo priedų (Sodros 2018 m. vasario 6 d. rašto Nr. (9.2E)3-3238 „Dėl [Pareiškėjo] laikinojo nedarbingumo laikotarpio“; Instituto 2018 m. balandžio 4 d. rašto Nr. (1.8)S-123 „Dėl darbo užmokesčio [Pareiškėjui] mokėjimo aplinkybių; 2018 m. vasario 27 d. Instituto rašto Nr. (1.8)S-87 „Dėl neišmokėto darbo užmokesčio ir delspinigių išmokėjimo Instituto darbuotojui“; 2018 m. vasario 28 d. Darbo ginčų komisijos sprendimo Nr. APS-36-3075) nustatyta informacija, jog Pareiškėjui laikotarpiui nuo 2017 m. birželio 22 d. iki 2017 m. birželio 30 d. 2017 m. birželio 30 dieną buvo išduotas nedarbingumo pažymėjimas, serija EE Nr. 9089248. Sodros 2018 m. vasario 6 d. raštu Nr. (9.2E)3-3238 „Dėl [Pareiškėjo] laikinojo nedarbingumo laikotarpio“ Institutui pranešta, jog Pareiškėjui išduotas nedarbingumo pažymėjimas, serija EE Nr. 9089248, yra laikomas negaliojančiu, bei prašoma Instituto panaikinti pranešimą ligos išmokai skirti bei pateikti

naują pranešimą apie apdraustojo nedarbingumo laikotarpį nuo 2017 m. birželio 23 d. iki 2017 m. birželio 30 d. Nustatyta, kad, vykdydamas šį Sodros pranešimą, 2018 m. vasario 27 d. Instituto vadovo įsakymu Nr. KT-14 „Dėl neišmokėto darbo užmokesčio ir delspinigių išmokėjimo [Pareiškėjui]“ nuspręsta priskaičiuoti ir išmokėti Pareiškėjui darbo užmokestį už 2017 m. birželio 22 darbo dieną bei delspinigius. Nustatyta, kad Pareiškėjui 2018 m. vasario 27 d. pervesta į sąskaitą banke („duomenys neskelbtini“) eurų darbo užmokestis už 2017 m. birželio 22 d. bei („duomenys neskelbtini“) eurų delspinigių.

Taigi, atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, Institutui teisinis pagrindas išmokėti Pareiškėjui priklausantį darbo užmokestį už 2017 m. birželio 22 d. (bei priskaičiuotus delspinigius) atsirado tik 2018 m. vasario 6 d., t. y. Institutui gavus Sodros informaciją dėl nedarbingumo pažymėjimo, serija EE Nr. 9089248, panaikinimo, kadangi iki minėtos datos (2018 m. vasario 6 d.) už 2017 m. birželio 22 dieną galiojo nedarbingumo pažymėjimas, t. y. 2017 m. birželio 22-oji Institute bei Sodroje buvo apskaityta kaip Pareiškėjo nedarbo dėl ligos diena, kurios metu Pareiškėjui nepriklausė mokėti darbo užmokestį. Atsiradus pagrindui sumokėti darbo užmokestį (po Sodros 2018 m. vasario 6 d. rašto), Institutas tą patį mėnesį, t. y. 2018 m. vasario 27 d., išmokėjo Pareiškėjui jam priklausantį darbo užmokestį už 2017 m. birželio 2 d. bei priskaičiuotus delspinigius.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, akivaizdu, jog nuo 2017 m. birželio 22 d. iki 2018 m. vasario 6 d. Institutas neturėjo teisinio pagrindo priskaičiuoti ir išmokėti Pareiškėjui jo darbo užmokesčio už 2017 m. birželio 22 darbo dieną.

Tyrimo metu nustatčius pirmiau nurodytus faktus, konstatuotina, jog veiksmai, sudarantys galimą lygių galimybių pažeidimo faktą (delsimas išmokėti darbo užmokestį), nepadaryti, todėl nėra pagrindo daryti prielaidos dėl darbdavio pareigos sudaryti vienodas darbo sąlygas visiems darbuotojams, nepaisant jų negalios, arba užtikrinti apsaugą nuo priekabiavimo galimo pažeidimo. Kaip nurodyta pirmiau, išmokėti darbo užmokestį už 2017 m. birželio 22 dieną darbdavys (Institutas) iki 2018 m. vasario 6 d. neturėjo teisinio pagrindo dėl galiojusio Pareiškėjo nedarbingumo laikotarpio, kurio metu Pareiškėjui priklausė ligos nedarbo išmokos (Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 5 str. 2 d. 1 p.), todėl nėra pagrindo konstatuoti, jog darbo užmokesčio už 2017 m. birželio 22 dieną neišmokėjimas buvo susijęs su Pareiškėjo negalia.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, nėra pagrindo konstatuoti, jog Institutas, būdamas Pareiškėjo darbdavys, nevykdė arba netinkamai vykdė darbdavio pareigas, numatytas Lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 2 bei 6 punktuose.

Papildomai pažymėtina, jog kitos aplinkybės, apie kurias papildomai skunde užsimena Pareiškėjas (spaudimas išeiti iš darbo, reikalavimai teikti pasiaiškinimus dėl galimų darbo drausmės



pažeidimų, tuo sudarant bauginančią, žeminančią aplinką) išnagrinėtos ir įvertintos Lygių galimybių kontrolieriaus 2017 m. spalio 23 d. sprendime Nr. (17)SN-128)SP-77, todėl pakartotinai dėl jų nepasisakoma (Lygių galimybių įstatymo 27 str. 1 d. 6 p.).

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 straipsniu, 17 straipsniu, 29 straipsnio 2 dalies 5 punktu,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Skundą pripažinti nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytiems pažeidimams.
2. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją, Instituto administraciją.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) arba apygardos administraciniam teismui.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė